

Liječnici i komorna glazba u Zagrebu u 19. i 20. stoljeću

Končar, Domagoj

Master's thesis / Diplomski rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, School of Medicine / Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:105:922517>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-23**

Repository / Repozitorij:

[Dr Med - University of Zagreb School of Medicine
Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
MEDICINSKI FAKULTET**

Domagoj Končar

**Liječnici i komorna glazba
u Zagrebu u 19. i 20. stoljeću**

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, 2017.

Ovaj diplomski rad izrađen je pri Katedri za socijalnu medicinu i organizaciju zdravstvene zaštite Škole narodnog zdravlja „Andrija Štampar” pod vodstvom prof. dr. sc. Ane Borovečki i predan je na ocjenu u akademskoj godini 2016. / 2017.

SADRŽAJ

Sažetak

Summary

1.	Uvod.....	1
2.	Komorna glazba po domovima i salonima.....	3
3.	Razvoj Društvenog orkestra HGZ-a.....	8
	I Od 1827. do 1937. godine.....	8
	II Od 1954. godine do danas.....	10
4.	Prominentni liječnici glazbenici.....	16
5.	Zaključak.....	22
6.	Zahvale.....	23
7.	Literatura.....	24
8.	Životopis.....	26

SAŽETAK

Liječnici i komorna glazba u Zagrebu u 19. i 20. stoljeću

Domagoj Končar

Cilj ovog diplomskog rada bio je pronaći i identificirati što više liječnika koji su bili pojedinci - nositelji medicine u Zagrebu u 19. i 20. stoljeću te istovremeno aktivni glazbenici na (gudačkom) instrumentu u komornim sastavima, a potom odrediti i moguće utjecaje između tih dvaju prekrasnih životnih zvanja.

Združeno proučavanje postojeće literature Antuna Gogle, Viktora Boića i Nade Bezić te istraživanje arhiva Hrvatskog glazbenog zavoda (HGZ) i Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ) rezultiralo je mnoštvom pretežno neobrađenog teksta punog imena brojnih liječnika i njihovih životnih puteva – izazova u njihovoj medicinskoj karijeri kao i proba i nastupa u slobodno vrijeme obilježenima predanošću komornoj glazbi. Ovo se događalo uglavnom u njihovim vlastitim domovima koji su kronološki i zabilježeni te dvoranama Zavoda, ali ponekad također i na drugim, javnim mjestima. Pored toga, promotren je i opisan zanimljiv razvoj Društvenog orkestra HGZ-a.

Razumljivo, postupno poniranje klasične glazbe u užem smislu s vremenom je prouzročilo zamjetno manji interes među slušateljima tako da je i broj sastava neprestano opadao. Međutim, posebna veza medicine i (klasične) glazbe i dalje ostaje neupitna, dok njihova zajednička humanost, virtuoznost i ljepota nastavljaju bezvremenski inspirirati.

KLJUČNE RIJEČI: liječnici, glazbenici, klasična glazba

SUMMARY

Physicians and chamber music in Zagreb in the 19th and 20th centuries

Domagoj Končar

The core of this diploma paper was to find and identify as many physicians who were both important individuals as carriers of Zagreb medicine in the 19th and 20th centuries and as active musicians on (string) instruments in chamber ensembles. Furthermore, the aim was to determine possible influences between those two splendid life vocations.

Combining a search of existing literature by Antun Goglia, Viktor Boić, and Nada Bezić plus exploring archives of the Croatian Music Institute and Croatian Medical Association has resulted in a lot of predominantly raw data full of names of various physicians and their life paths – challenges in their medical career as well as rehearsals and performances in their free time marked by dedication to chamber music. This was happening mainly in their own homes, which are chronologically arranged, and the Institute halls, but sometimes also in other, public locations. Also, an interesting development of Institute's Amateur Orchestra has been observed and described.

Reasonably, the deterioration of classical music in the narrow sense with time caused a significantly lower interest among the public and thus the number of ensembles has been decreasing. However, the special bond of medicine and (classical) music still remains unquestionable, and their common humanity, virtuosity, and beauty continue to timelessly inspire.

KEY WORDS: physicians, musicians, classical music

1. UVOD

Čovjek je oduvijek nastojao ugoditi si u različitim okolnostima. Ponekad bi pronalazio lijek u prirodi, a ponekad tražio ili izazivao zvukove koji bi ga opuštali. Razvoj liječništva i muziciranja donekle je tekao međuovisno u kojem god bismo se trenutku povijesti zaustavili. Dapače, kroz 16., 17. i 18. stoljeće, obilježenima velikim otkrićima u medicini te produbljivanjem glazbene percepcije, teško je bilo zamisliti liječnika koji uz prirodne znanosti ne bi poznao i glazbu, književnost, filozofiju. Dobar primjer bio je Julije Bajamonti koji se u svome spisu „*Il medico e la música*” s kraja 18. stoljeća zapitao može li dobar glazbenik biti i dobar liječnik pa navodi kako glazba utječe na kulturu liječnika i opći dojam što je vrlo važno u njegovom odnosu prema bolesniku, a time i ishodu liječenja. (1)

Koliko god teleološki udaljenije nego prije, glazba i medicina ipak surađuju poput partnera. Prema navodu u biografiji Zagrebački liječnici pjevači, u nas se svojedobno održalo nekoliko simpozija pod nazivom „*Medicina i glazba*” gdje se raspravljalo o patografijama poznatih skladatelja, profesionalnim bolestima reproduktivnih glazbenika, glazbi kao uzroku raznih stanja te posebno njena uloga u liječenju. (2)

Komorna glazba dolazi od lat. camera; soba i poseban je vid klasične glazbe koji je početkom 17. stoljeća predstavljao glazbu opredijeljenu za dvorske i aristokratske salone - za razliku od crkvene glazbe s jedne i operne s druge strane. Početkom 18. stoljeća komorne skladbe postaju samo one koje su pisane za više solo instrumenata kao što su tria, kvarteti, kvinteti itd., za više gudačkih ili puhačkih instrumenata s klavirom ili bez njega, ali i dua, tria itd., dakle skladbe za pjevanje uz pratnju instrumenata. Kod komornog stila naspram orkestralnom, ističe Goglia, do izražaja dolazi punoća tona, finije nijansiranje, detaljno obrađivanje te samostalni nastup instrumenata. (3)

U ovom radu bit će prikazana komorna glazba u Zagrebu u kojoj su obilato sudjelovali liječnici kroz 19. i 20. stoljeće. Ona će biti ograničena na čiste gudačke sastave te one uz glasovir. Puhači neće biti uvršteni jer se za njih ipak manje pisalo, a pjevači jer su u nas malo izvodili komorno pa su i dostupni zapisi mnogo oskudniji. Uostalom kao violončelistu, članu gudačkog sastava, gudači su mi od početka u fokusu.

Liječnici i pripadajući komorni sastavi bit će prikazani iz nekoliko aspekata: Prvi prikaz odnosi se poglavito na razne domove liječnika; glazbenih diletanata i drugih javnih osoba gdje su se održavale probe, nastupi, druženja, a ponekad i rasprave medicinske tematike. Bit će spomenuto i nekoliko sastava koji su javno nastupali.

Drugi prikaz odnosi se na djelovanje Društvenog orkestra HGZ-a čija su okosnica nerijetko bili upravo liječnici. Orkestar je bio obilježen i komornim duhom, njegujući glazbeni amaterizam na najvišoj razini uz posebnu posvećenost manje poznatoj (domaćoj) glazbenoj ostavštini.

Treći prikaz uključuje popis svih pojedinaca (koje je bilo moguće naći) s pripadajućim korisnim podacima što se tiču njihove liječničke i glazbene djelatnosti uz poseban osvrt na one najznačajnije.

2. KOMORNA GLAZBA PO DOMOVIMA I SALONIMA

Da bi se razumio razvoj komorne glazbe u Zagrebu te spontano uključenje medicinskih profesionalaca u taj proces, najprije treba spomenuti nekoliko važnih jezgri u njenom nastajanju. Prema Gogli, to je zasigurno bio dvor biskupa Maksimilijana Vrhovca koji se mnogo zanimao za glazbu a u čiji su se primjer ugledali i drugi hrvatski velikaši kao što su grofovi Erdödy, Pejačevići, barun Prandau i drugi koji su svojim zdanjima, poticajem, imutkom, ali i svojevrsnom reklamom stvarali pozitivno ozračje za razvoj komorne glazbe na početku 19. stoljeća. Već 1816. godine glazbeno izobraženi diletanti izvode Haydnov oratorij: „*Sedam riječi Spasiteljevih na križu*”. Veliki utjecaj imao je i Juraj Karlo Wisner von Morgenstern, odličan muzičar i učitelj glazbe čijom zaslugom cvate interes laika za glazbom, a naposljetku osniva se 1827. Musikverein, budući Hrvatski glazbeni zavod. 1838. ustoličen je Juraj Haulik, još jedan biskup prijatelj glazbe uz koga još treba spomenuti i glazbenog učitelja i virtuoza Antuna Kirschhofera. U Zagrebu su u to vrijeme sve češće nastupali poznati sastavi iz različitih gradova Europe te pritom izvodili skladbe renomiranih skladatelja. (4)

Prvi domovi koji se spominju kao gnijezda komorne glazbe bili su oni ilirskog glazbenika Ivana Padoveca, šumarskog ravnatelja Franje Kellera, podmaršala Gjura Jelačića Bužimskog (brata slavnog bana), pjesnika i pisca Franje Žigrovića Pretočkog, Leopoldine Gilly, Dioniza Blažića, a kasnije i akademika Franje Markovića, barunice Paule Vranicany Dobrinović, monsinjora Kamila Dočkala, Florijana Kavića, Milovana Zoričića, Rudolfa Šege i Ernesta Šulca. Među prvim domovima gdje se spominju i liječnici muzičari zasigurno su 1870-e godine i domovi dr. Leopolda Schönsteina i dr. Franka gdje se muziciralo i obiteljski, a za koje nažalost nema podataka o drugim liječnicima. Odmah nakon, komorni glazbenici okupljaju se kod arhitekta i graditelja novije zgrade HGZ-a iz 1895. Roberta Wiesnera, Zvonimira Tkalčića, vijećnika Adolfa Koreizla, građevnog nadsavjetnika Antuna

Kostiala te činovnika željeznica V. Nespora. U tim domovima istaknuto je liječničko ime Aleksandra Kuhara, poznatog kao člana prvog hrvatskog diletantskog kvarteta, sastavljenog od bivših učenika HGZ-a i osnovanog 1884. koji je redovno izvodio brojna djela Schuberta, Beethovena, Mozarta i drugih. Od 1890-ih svira se i u domu dr. Pavla Čulumovića koji sa vlastitom djecom osniva kvartet gdje ga ponekad mijenja i dr. Ivan Herzog, koji će pak 1916. nastupiti s gudačkim kvartetom u dvorani HGZ-a s programom hrvatskih skladatelja. Paralelno je aktivan i dom već spomenutog Kuhara gdje su se glazbenici sastajali preko 30 godina. Približno cijelu prvu polovicu 20. stoljeća glazbeno živi i dom Antuna Goglie, velikog pravnika, glazbenog povjesničara i violončelista koji je sva događanja vrijedno bilježio i bez kojeg bismo imali vrlo malo saznanja o ovoj tematici. 1918. se liječničkoj glazbenoj družini priključuje i Goglin nećak Milan Žepić kroz gudački kvartet Miranov-Žepić koji će trajati sedam godina i uz niz stranih skladatelja izvoditi djela Rudolfa Matza. Dvije godine kasnije Zbor liječnika Hrvatske i Slavonije (budući HLZ) priređuje matineju gdje se predstavlja liječnički klavirni trio u sastavu Isidor Steinhardt, Ivan Herzog i Rikard Kleinkind u izvedbi Dvořáka te gudački kvartet – Kuhar, Rabar, Herzog i Kleinkind sa skladbom Čajkovskog. (4)

Tih godina javlja se i salonski orkestar koji pretežno djeluje u kući advokata Antuna Rojca gdje se spominje dr. Karlo Marchesi, zatim dom bankovnog činovnika Miroslava Glavaševića i dr. Herzog te pristigli dr. Zeno Neven i dr. Viktor Boić o kome će još biti puno govora. Tu je i dom inženjera Gjure Dornera i dr. Milivoja Švarca gdje će dosta kasnije svirati i dr. Josip Gjurović. Kod dr. Ivana Herzoga okupljali su se već navedeni i neki novopridošli, a uz klavirski trio s dr. Vilkom Pancem, također glazbenim domaćinom, osniva se i Liječnički gudački kvartet (Ivan Winkler, Švarc, Herzog, Boić). Kroz nekoliko godina oni sustavno izvode sve Haydnove, Mozartove i Beethovenove kvartete. U 1920-im godinama rado se muzicira i kod Alfonsa Gutschyja te ravnatelja drvnog poduzeća

Emila Salga. Sljedeći dom kroz gotovo 40 godina bio je onaj dr. Viktora Boića koji je između ostalog sa Slobodanom Suvajdžićem (akademska muzičarom), Borisom Salajom i Švarcom (a ponekad Gjurovićem) gudio u još jednom Liječničkom kvartetu. Sviralo se i kod pravika Teodora Durmana i dr. Ante Padjena kada se priključuje dr. Josip Lutz koji će kasnije svirati u domu advokata Bogdana Njemčića. Nakon II. svjetskog rata, paralelno sa zatišjem Društvenog orkestra, polako se stvara kritična masa liječnika kojima nedostaje radost gudačkog kolektiva. Tako 1952. Milan Žepić osniva glasoviti Liječnički komorni orkestar kojim dirigira akademski muzičar, dr. Čedomil Dugan, a gdje sviraju Lutz, Gjurović, Maričević, Bezjak, Jelašić, Jurčić, Marchesi, Martecchini, Petrović, Vranić, Winkler, Glesinger i Kalogjera. Nekoliko desetljeća i obitelj Maček često prima glazbenike, kao i magistar farmacije Borivoj Maltarić. (5)

Kasnije će baš u njegovom domu (i domu dr. Borisa Salaja) svirati današnje članice Društvenog orkestra HGZ-a, dr. Blanka Brezovec Cvetnić, dr. Nada Lang i dr. Božena Šarčević, a 1997. i osnovati Ženski gudački kvartet s različitim violončelisticama. One sad već dugi niz godina svojim točkama oplemenjuju svečane sastanke HLZ-a i drugih društava, promocije knjiga, domaće i međunarodne kongrese onkologa, citologa, ginekologa. (rukopis Nade Lang)

Tablica 1. Zagrebački privatni saloni / domovi u kojima su muzicirali liječnici
(prema Gogli (4), Boiću (5) te rukopisu Nade Lang)

GODINA	DOM/SALON	SASTAVI	LIJEČNICI	NASTUPI
početak 19. st.	biskup Vrhovac i Alagović	razni profesionalni i amaterski sastavi		
sredina 19. st.	kardinal Haulik	razni profesionalni i amaterski sastavi		
1870-e	dr. Leopold Schönstein	komorni sastavi		
1870-e	dr. Frank	kvartet		
1880-e	Robert Wiesner	gudački i klavirni ensembli	Kuhar	
1880-e	Zvonimir Tkalčić	komorni sastavi	Kuhar	
1880-e / 90-e	Adolf Koreizl	komorni sastavi	Kuhar	
~1880-e / 90- e	Antun Kostial	trio, kvartet	Kuhar	
1893.	V. Nespor	kvartet	Kuhar	
1890-e - 1920-e	dr. Pavle Ćulumović	klavirni trio i kvartet	Herzog	
1890-e - 1930.	dr. Aleksandar Kuhar	komorni sastavi	Kuhar	
1896.-1940- ih/50-ih	Antun Goglia	kvarteti, kvinteti sekteti	Kuhar, Žepić	
1919.-1942.	salonski orkestar - dom obitelji Rojc		Marchesi	priredbe „Marionetskog kazališta“
~ 1920.-1930.	bank. činovnik Glavašević	kvartet	Herzog, Neven, Boić	
1920.-1935.	inženjer Gjuro Dorner		Herzog, Boić	
1920.-1963.	dr. Milivoj Švarc	kvarteti, liječnički kvartet	Švarc, Boić, Gjurović,	mali sastavi liječnika za potrebe HLZ-a
od 1923.-25., 1935.-1937.,	dr. Ivan Herzog	kvarteti, liječnički kvartet,	Herzog, Neven, Boić,	

1945.-?		liječnički trio	Winkler, Švarc, Panac	
1925.-1928.	Emil Salgo	kvartet	Boić	
1920-e ?	Alfons Gutschy		Boić	
1930-e	dr. Vilko Panac	glasovir, tria	Herzog, Boić, Panac	
1930-e - 1970-e	dr. Viktor Boić	kvarteti, tria, liječnički kvartet	Neven, Švarc, Boić, Suvajdžić, Salaj, Padjen	
1935. - 1970-ih	Teodor Durman	kvarteti	Lutz, Boić	
1930-e - 40-e ?	dr. Ante Padjen	kvarteti	Padjen, Šarac, Boić	
1945.-1970-e	obitelj Maček	kvarteti	članovi društvenog orkestra HGZ-a i profesionalci, Salaj, Suvajdžić, Švarc, Boić, Herzog	kućno muziciranje planinarsko društvo
1940-e - 1970-e ?	mr.pharm. Borivoj Maltarić	kvarteti, kvinteti	Salaj, Boić, Brezovec, Lang, Šarčević	
1950-e	Bogdan Njemčić	trio	Lutz	
1960-e	dr. Boris Salaj	kvarteti	Suvajdžić, Švarc, Gjurović, Salaj, Brezovec, Lang, Šarčević	
1997.	HGZ, domovi dr. Lang, dr. Šarčević, dr. Brezovec	Ženski kvartet Društvenog orkestra HGZ-a	Lang, Šarčević, Brezovec	HLZ, promocije knjiga, domaći i međunarodni kongresi liječnika, obljetnice
1999.	Pučko učilište	komorni ansambl	Suvajdžić, povremeno sudjeluje Ženski kvartet Društvenog orkestra HGZ-a	koncerti u Učilištu, gostovanja
2007.	HGZ	komorni ansambl	Lang, povremeno sudjeluje Ženski kvartet Društvenog orkestra HGZ-a	redoviti koncerti u HGZ-u i gostovanja

3. RAZVOJ DRUŠTVENOG ORKESTRA HGZ-a

I Od 1827. do 1937. godine

Okupljanje glazbenih amatera u Društveni orkestar (kasnije u tekstu: Orkestar) bilo je, prema Bezić, glavni povod osnivanja samoga Musikvereina, kako se Hrvatski glazbeni zavod (HGZ) u početku zvao. Slično su bila nastajala i društva u Ljubljani 1794., Beču 1812. i Grazu 1815. godine, a uz Zagreb niču i društva u Rijeci i Varaždinu. Naprosto su oni koji su u to vrijeme muzicirali tu radost najednom pretočili u otvaranje prema gradskoj publici. Prvi pokrovitelj Orkestra bio je već spomenuti biskup Vrhovac koji je poklonio orkestru note i neke glazbene instrumente iz svoje zbirke, a kasnije ga u istoj maniri podupire i Juraj Haulik. Dan prvog nastupa 18. 4. 1827. ostao je zabilježen kao dan osnutka HGZ-a koji uz određene prekide djeluje i danas. Orkestar su činili i glazbenici amateri i profesionalci, a kroz povijest su njime ravnale sljedeće poznate ličnosti: Juraj Karlo Wisner von Morgenstern, Antun Kirschhofer, Vatroslav Lisinski, Franjo Pokorni, Antun Stöckl, Ivan Zajc, Vjekoslav Rosenberg-Ružić, Fran Lhotka, Boris Papandopulo, Rudolf Matz, Mladen Jagušt, Igor Gjadrov, Igor Kuljerić, Marcel Bačić, Silvio Foretić i Zoran Juranić. Izvodi se orkestralna i komorna glazba. U početku se to odvija u zgradi Akademije, kazalištu, Građanskoj streljani i Preporodnoj dvorani jer tek 1876. HGZ dobiva vlastitu zgradu. Već 1859. nakon smrti dirigenta Pokornog, rad orkestra zamire, no vraća ga 10-ak godina kasnije na noge Zajc, doduše bez amatera. Tada se naizmjenično djelovanje Orkestra pokreće i zaustavlja, a početkom 20. stoljeća uz pomoć Gogle, dr. Aleksandar Kuhar okuplja čak 40 članova. No ubrzo dolazi ratno vrijeme i na ponovno cvjetanje čekamo do 1920. kada je ravnateljstvo HGZ-a zaključilo da se osnuje Društveni orkestar „ponajboljih diletanata iz građanskih i činovničkih krugova” kako bi se stvorila „osnovica i žarište glazbene djelatnosti uopće, a napose promicanja domaće glazbe”. (6)

Premijerni nastup 1922. pod vodstvom Rosenberg-Ružića oduševio je zagrebačke glazbene miljenike, a kritika je kroz tisak dala naslutiti kako je to jedan novi, svjež i obećavajući početak rada Orkestra. Tih godina HGZ dobiva i statut, gdje se navodi svrha orkestra – „...da goji i promiče simfonijsku i komornu glazbu“, dok su njegovi članovi isključivo amateri. U međuratnom razdoblju dirigenti (Lhotka, Papandopulo, Matz) su se relativno brzo smjenjivali, a repertoar kojim se Orkestar dičio uglavnom se svodi na baroknu glazbu, praiizvedbe u Zagrebu starijih djela ali i ona suvremenih skladatelja, slavensku glazbu, djela iz hrvatske glazbene baštine dok su se posebno obilježavale obljetnice velikih skladatelja što je i dan danas slučaj. Nakon niza odličnih sezona koje su pokazale briljantan kolektiv orkestra ponovo dolazi do neslaganja, ovaj put između odbora orkestra i ravnateljstva, pretežno financijske prirode, no valja spomenuti i zahtjevnost skladbi za amaterski nivo i nejednakost vještina članova te posljedično razmirice. 1937. Orkestar ponovo prestaje s radom na 15 godina. Članovi svirači, tada još uvijek i gudači i puhači, dolazili su pretežno iz građanskih intelektualnih krugova te su tada činili zapanjujuću mrežu komornih sastava navedenih ranije. Oko četvrtine Orkestra aktivno je muzicirala i u brojnim sastavima u domovima gdje se njegovala komorna glazba, no gdje se i upoznavalo, družilo, a nerijetko i raspravljalo o medicinskoj tematici na račun uvijek značajne zastupljenosti liječnika glazbenika. Tih godina svirali su dr. Milan Žepić, kasnije član ravnateljstva HGZ-a i obnovitelj Orkestra, dr. Viktor Boić, također budući član ravnateljstva, ali i potpomagač osnivanja pjevačkog zbora HLZ-a, dr. Ivan Herzog, dr. Zeno Neven, dr. Milivoj Švarc, dr. Filip Jurčić, dr. Karlo Marchesi, dr. Miloš Martecchini, dr. Jeremija Petrović, dr. Miroslav Vranić i dr. Ivan Winkler. (7)

II Od 1954. godine do danas

Poraće je ponovo donijelo svojevrzne preokrete pa tako 1952. dr. Milan Žepić okuplja kolege liječnike u ansambl s ciljem konačnog ponovnog formiranja Orkestra. Uz Žepića, sljedeći su isključivo liječnici službeno nastupili pod palicom liječnika i glazbenika Čedomila Dugana: Josip Lutz, Josip Gjurović, Bartol Maričević, Vladimir Bezjak, Stjepan Kalogjera, Viktor Boić, Franjo Jelašić, Boris Temer i Lavoslav Glesinger. Kritika publike na izvedena djela Bacha, Dvořáka i Respighija novonastalom Liječničkom komornom orkestru donijela su potvrdu da se u Zagrebu osjeća velika potreba za stalnim amaterskim ansamblom. (8)

Tako je ravnateljstvo, a potom i skupština prihvatila Žepićevu inicijativu i 1954. Društveni orkestar HGZ-a biva službeno obnovljen. Preuzima ga potom Mladen Jagušt, a uz dr. Milivoja Švarca pridolaze i članovi drugih primarnih struka. Uskoro se pridružuju i glazbenici iz srodnog orkestra Radničkog KUD-a „Pavao Markovac” te dr. Ivica Vidović. Tih godina osim pojačanja ljudstvom, Orkestar dobiva na prepoznatljivosti i smjelosti u svojim nastupima što stvara temelje kontinuiranog djelovanja do današnjih dana. 1957. mjesto dirigenta preuzima Igor Gjadrov koji tamo ostaje nevjerojatnih 48 godina. Gudit dolazi dr. Boris Salaj, potom i dr. Ante Padjen, a naredne godine obogaćene su mnogim gostovanjima (Petrinja, Sisak, Split). U 1960-ima pristižu i dr. Stjepan Šarac, dr. Blanka Brezovec Cvetnić, dr. Nikša Aviani, dr. Slobodan Suvajdžić, dr. Zlatko Rukavina, dr. Vinko Foretić, dr. Nada Lang (rođena Kovač), dr. Đurđa Dovžak Kokić, a kasnije i dr. Božena Šarčević, dr. Dinko Kučić i dr. Blaženka Brezovec Biondić. 1976. obilježava se 100 godina zgrade HGZ-a te 150 godina Društva. U jubilarnoj 1977. Orkestar je na pozornicu izlazio čak 16 puta a program se posebno isticao hrvatskim orkestralnim skladbama – Kirschhofer, Zajc, Matz te ponovljenim repertoarom iz davne 1827. godine. 1980-e su protekle uz priključenje dr. Vedrana Hrboke te dr. Tomislava Krpana i česte novogodišnje, a potom i Božićne nastupe. Razdoblje Domovinskog rata odlikovalo se nastupima za stradale,

osnivanjem hrvatsko-njemačkog liječničkog društva i nezaboravnim gostovanjem u Bonnu i Düsseldorfu pod okriljem organizacije CARE. Unutar Orkestra često zasebno djeluju i manji komorni sastavi. Od 1997. je to već spomenuti Ženski gudački kvartet u kojem sudjeluju tri liječnice. Kroz nekoliko uspješnih suradnji održavani su koncerti i sa zborom Zagrebački liječnici pjevači. Slijede i mnoga gostovanja gdje uz mađarski Pečuh treba istaknuti niz domaćih: Čakovec, Pakrac, Lipik, Daruvar, Garešnica, Đurđevac, Gredice, Ivanić-Grad. S ponekim gradovima suradnja se protegnula i u novo stoljeće. Po velikom prijelazu stoljeća svirati dolazi dr. Jerolima Pinjatela Čorkalo, a godinu kasnije izvode se poznata „Godišnja doba” Vivaldija. 2005. godine odlazi Gjadrov te se iz redova Orkestra za vodstvo odlučuje Marcel Bačić koji vodi koncert te istoimeni projekt „Mozartu otpisano, Mozartu pripisano”, a potom dolaze Silvio Foretić i konačno Zoran Juranić pod kim Orkestar sve više njeguje nepoznate skladbe iz zbirke Udina-Algarotti. Bezić navodi: „Teško je, nakon svih nanizanih imena i podataka, zaključiti što je, osim ljubavi prema glazbi, zajedničko članovima Orkestra.” (9)

Danas članovi Orkestra, u kojem i sam sviram, imaju u prosjeku pedesetak godina, ali iznimno su raznolike dobi. Oko četvrtinu čine liječnici i studenti medicine dok su ostalo amateri raznih drugih djelatnosti, ponekad i nacionalnosti. Slično trendovima u medicini i glazbi, nekada su Orkestar činili isključivo muškarci dok su danas brojnije žene. Ponos i užitek sviranja u sastavu tako bogate povijesti i plemenite srži zasigurno su ga i održali na životu do današnjih dana.

Tablica 2. Razvoj Društvenog orkestra HGZ-a (prema Bezić (6-10) te rukopisu Nade Lang)

GODINA, DOGAĐAJ	DIRIGENT	ISTAKNUTI ČLANOVI, LIJEČNICI	MJESTO IZVEDBE	PROGRAM
18.4.1827. prvi koncert Društvenog orkestra HGZ- a: članovi amateri i profesionalci 1829. osnivanje glazbene škole 1833., 1835., 1837., 1842. - istaknuti koncerti	Juraj Karlo Wisner von Morgenstern, Antun Kirschhofer, Vatroslav Lisinski, Franjo Pokorni	nema podataka	zgrada Akademije Građanska streljana, kazalište, crkva Sv. Katarine, hotel „K caru austrijan- skom”	Mozart, Beethoven, Rossini, Haydn, Mayseder, Spohr Morgenstern: <i>Himna glazbi</i> Haydn: <i>Stvaranje svijeta</i> Cherubini, Mozart: <i>Requiem</i> Podoknica Franzu Lisztu
1870.	Ivan Zajc			
1876. izgrađena zgrada HGZ-a			dvorana HGZ-a	
1900.	Antun Stöckl		dvorana Sokola	Beethoven: <i>IX simfonija</i>
1907. pokušaj ponovne obnove - Vjekoslav Klaić, Goglia, Kuhar		Aleksandar Kuhar		
1910. učenički orkestar	Vjekoslav Rosenberg- Ružić			
1920. osnivanje Društvenog orkestra		Antun Goglia Aleksandar Kuhar Ivo Draganec		
1922.			dvorana HGZ-a	simfonije Haydna i Bethovena, Mozart: <i>Koncert za klarinet</i>
1923.	Fran Lhotka		dvorana HGZ-a	„Večer hrvatske glazbe”, Širola: <i>Idilički intermezzo</i> Juratović:

				<i>Requiem</i>
1930. / 31.	Boris Papandopulo			Mozart, Händel, Zajc, Vrhovski
1935.	Rudolf Matz			Musorgski: <i>Noć na pustoj gori</i> Čajkovski: <i>Serenada za gudače</i> „Noć hrvatske kulture”
1936. koncerti za mladež	Rudolf Matz			Händel, Haydn, Mozart
1937. kriza glazbenog amaterizma - reorganizacija orkestra: Goglia, Draganec, Kuhar		violine: Milan Žepić , Teodor Durman, Ante Dean, Zeno Neven, Milivoj Švarc , Dalimir Vranjican violet: Marija Maček, violončelo: Viktor Boić , Ladislav Kurka		
mreža glazbenih amatera između dva svjetska rata (Goglia i Boić)		violine: Herzog , Jaroslav Ječmen, Josip Goldberg, - violončelo: Boić violina, orgulje: Bernardo Bixi		
1946. Žepić postaje član ravnateljstva				
1952. osnovan komorni gudački sastav liječnika	Čedomil Dugan	violine: Lutz, Gjurović, Jelašić, Maričević, Jurčić, Bezjak, Winkler Marchesi, Martechini, Petrović, Temer, Vranić. violet: Glesinger, Kalogjera gosti: Stanko Žepić, Miljenko Prohaska	dvorana HGZ-a	Bach: Klavirski koncert Respighi, Dvořák
9.12.1954. ponovno osnivanje Društvenog orkestra	Mladen Jagušt	violine: Žepić, Lutz , Ante Dean, Teodor Durman, Švarc , Antun Kuntarić, Bezjak , Zvonimir Devide, Gjurović, Maričević , violet: Kalogjera , Marijan Mali, Marija Maček,	dvorana HGZ-a	Purcell: Suita, Jarnović: <i>Kvartet u Es duru</i> Debussy: <i>Dva plesa</i> Respighi: <i>Stari plesovi i arije</i>

		violončela: Stanko Žepić, Ladislav Kurka, Robert Glavašević, Milan Crlenjak, Boić		
spajanje Društvenog orkestra s radničkim KUD-om	Mladen Jagušt	Marija Hradil Franko Donadini - violina Frane Dražić - viola Ivica Vidović	dvorana HGZ-a	Mozart: <i>Requiem</i> Bach, Vivaldi
1957.	Igor Gjadrov	Boris Salaj		Bach, Händel, Vivaldi
1958.	Igor Gjadrov		dvorana Istra	Bach: <i>Brandenburški koncerti</i>
1959.	Igor Gjadrov	Ante Padjen		Bach: <i>Umjetnost fuge</i>
1964.-1967.	Igor Gjadrov	Stjepan Šarac, Blanka Brezovec Cvetnić, Nikša Aviani, Zlatko Rukavina, Slobodan Suvajdžić, Vinko Foretić, Nada Lang, Đurđa Dovžak-Kokić	koncerti u HGZ-u i SC-u, Petrinja, Sisak, Split	
1970.	Igor Gjadrov i Igor Kuljerić	Božena Šarčević, Dinko Kučić, Blaženka Brezovec Biondić	dvorana HGZ-a	Zajc: <i>Requiem, Himna slobodi</i>
1974.				Bach: <i>Brandenburški koncerti</i>
1976. 100 god. dvorane HGZ-a	Igor Gjadrov		Bjelovar	Zajc, Haydn
1977.	Igor Gjadrov		dvorana HGZ-a	„Hrvatska orkestralna glazba”, Zajc, Matz
18. 4. 1977. dan HGZ-a			dvorana HGZ-a	program prve izvedbe prije 150 godina
1980.-1990.	Igor Gjadrov	Tomislav Krpan, Vedran Hrboka,	Božićni i brojni domaći	Strauss, Zajc, Lisinski,

			koncerti, gostovanja	
1991. glazbeni amateri za postradale u ratu	Igor Gjadrov		dvorana HGZ-a	hrvatske skladbe 18. i 19.st
1992. hrv.-njem. liječničko društvo	Igor Gjadrov		Muzej za umjetnost i obrt	hrvatska glazba
1993. gostovanje u organizaciji CARE	Igor Gjadrov		Düsseldorf Bonn	tri stoljeća hrvatske glazbe
1994. - 2000.	Igor Gjadrov		Pečuh, Čakovec, Pakrac, Darugar, Garešnica, Đurđevac, Gredice, Ivanić-Grad	Mozart, hrvatska glazba, Bach: <i>Umjetnost fuge</i> Božićni koncerti
2001.	Igor Gjadrov	Jerolima Pinjatela Čorkalo		Zajc: <i>Requiem</i> Koncert ljetne večeri, koncert „Verdi 1901” Barokni program, Vivaldi: <i>Godišnja doba</i>
2002.	Silvio Foretić			Eisenhuth/Foretić: <i>Otelo</i>
2005.	Marcel Bačić		dvorana HGZ-a, Gornja Stubica	Mozart Božićni i prigodni koncerti
2006.	Marcel Bačić			„Mozartu otpisano, Mozartu pripisano”
2006.	Silvio Foretić		dvorana HGZ-a	Dragutin pl. Turany: <i>Simfonija</i>
2007.	Zoran Juranić			iz zbirke Algarotti

4. PROMINENTNI LIJEČNICI GLAZBENICI

Ostaje još reći koju riječ o profesionalnom i amaterskom djelovanju najzaslužnijih pojedinaca u svojevremenom razvoju medicine i glazbenih društava. Posebno će se istaknuti tri liječnice s kojima sviram u Orkestru, članice već spomenutog Ženskog gudačkog kvarteta HGZ-a. (4-14)

Preostali će biti navedeni uz pripadajuće podatke u tablici 3.

Aleksandar Kuhar (1867-1933) - gradski fizik; organizator javnozdravstvene službe u Zagrebu, osnivač međuratnog Orkestra i dugogodišnji član ravnateljstva i tajnik HGZ-a, aktivni violinist, koncertni majstor i prvospominjani liječnik u brojnim komornim sastavima, član prvog hrvatskog diletantskog kvarteta i Sokolskog orkestra.

Pavao Ćulumović (1868-1963) - primarni liječnik, primarijus internist i medicinski pedagog, otac suvremene hrvatske interne medicine, uveo sustavnu znanstvenu laboratorijsku dijagnostiku unutarnjih bolesti u Hrvatskoj, prvi u nas dijagnosticirao akromegaliju i prepoznao pelagru, predsjednik HLZ-a, vrsni violist, violinist i tamburaš, član ravnateljstva HGZ-a, predsjednik pjevačkog društva Klek.

Viktor Boić (1896-1983) - primarijus internist hematolog, prvi se u nas bavi krvnim bolestima i primjenjuje punkciju limfnog čvora za dijagnostiku, osnivač hematološke sekcije i potpredsjednik HLZ-a, violončelist, član Društvenog orkestra i ravnateljstva HGZ-a. Utemeljio više komornih ansambala, Liječnički gudački kvartet, sudjelovao u osnivanju pjevačkog zbora i Glazbene sekcije HLZ-a.

Milan Žepić (1900-1976) - liječnik primarijus pulmolog-ftizeolog, sjajan violist i violinist koncertni majstor, predsjednik ravnateljstva HGZ-a, zaslužan za njegu, razvoj i održavanje

glazbenog amaterizma, nastupao samostalno i u raznim ansamblima. 1952. osnovao Liječnički komorni orkestar, a potom uključivanjem drugih amatera ponovo pokreće Društveni orkestar HGZ-a.

Čedomil Dugan (1915-1989) - vojni liječnik, primarijus urolog i voditelj kirurgije na urološkom odjelu, autor brojnih radova, naročito na temu zastojne uropatije; prije medicinske karijere diplomirao na Muzičkoj akademiji orgulje i glasovir, gdje je i radio kao profesor te nastupao kao solist i komorno. Dirigira Liječničkim komornim orkestrom te kasnije zborom pri HLZ-u gdje je osnivao komorne sastave, a okušao se i u skladanju.

Boris Salaj (1922-2013) - otorinolaringolog, eminentni sveučilišni profesor i istraživač u audiologiji, violist, član brojnih komornih sastava i počasni član HGZ-a.

Slobodan Suvajdžić (1926-2004) - primarijus pulmolog, dr. sc., ravnatelj Dječje bolnice Srebrnjak, akademski muzičar violinist, koncertni majstor, član Orkestra i brojnih komornih sastava.

Josip Gjurović (1931) - kardiolog primarijus, šef odjela Kardiološkog odjela pri KBCSM, utemeljio Odjel za akutna trovanja, angiološki laboratorij, Odjel za periferne vaskularne bolesti i prvu suvremenu koronarnu jedinicu u bivšoj Jugoslaviji, tajnik HLZ-a i suosnivač HLK, violinist i član Orkestra i brojnih komornih sastava.

Ante Padjen (1942?) - profesor neurofarmakologije na sveučilištu McGill, Montreal; violist, kao student osniva đачki komorni orkestar i dirigira komornim gudačkim sastavom HLZ-a, član Društvenog orkestra HGZ-a i brojnih komornih sastava, osnovao komorni orkestar pri McGillu te promiče klasičnu glazbu, posebno onu hrvatskih skladatelja.

Stjepan Šarac (1943) - primarijus ginekolog i šef odjela u bolnici u Pakracu, dr. sc., prema navodima kolega „porodio, operirao i kontrolirao sve žene u regiji”, predsjednik podružnice HLZ-a, violinist.

Blanka Brezovec Cvetnić (1944) - umirovljena liječnica, dugogodišnji anesteziolog pri KBCSM, violistica te članica orkestra od 1964., članica Ženskog gudačkog kvarteta i drugih komornih sastava.

Nada Lang (1946) - umirovljena liječnica, sveučilišni docent, nasljednica dr. Boića u hematologiji i citologiji na Sv. Duhu, violinistica, istraživačica na temu liječnika i komorne glazbe, članica orkestra od 1967., članica Ženskog gudačkog kvarteta i drugih komornih sastava.

Božena Šarčević (1951) - onkološki patolog i pročelnik zavoda na Klinici za tumore te sveučilišni profesor, violinistica i članica ravnateljstva HGZ-a, današnji koncertni majstor, članica orkestra od 1973., članica Ženskog gudačkog kvarteta i drugih komornih sastava.

Tablica 3. Popis liječnika članova Društvenog orkestra HGZ-a* i ostalih komornih sastava (prema Boiću (5,12), Bezić (6-10), prilogu Liječničkog vjesnika (11), Hrvatskom bibliografskom leksikonu (14) te rukopisu Nade Lang)

LIJEČNIK	SPECIJALNOST (MJESTO) #	GLAZBALO	DJELOVANJE
Aviani* Nikša, dr.	anesteziolog (SAD)	violina	
Bezjak* Vladimir, dr.	mikrobiolog (Kanada)	violina	kvartet, komorni ansambl liječnika
Boić* Viktor, prim. dr.	internist hematolog	violončelo	osnivač hematološkog odjela bolnice Sv. Duh, raznih liječničkih i ostalih komornih sastava
Brezovec Biondić* Blaženka, dr.	farmakolog	violina	
Brezovec Cvetnić* Blanka, dr.	anesteziolog (KBCSM)	viola	Ženski gudački kvartet* komorni sastavi u domu Boić, Maček, Maltarić, Devidé
Čorkalo Pinjatela* Jerolima, dr.	onkolog (Klinika za tumore)	violina	
Ćulumović Pavao, prim. dr.	opća medicina, internist	viola, violina, berde	ravnatelj Zbora liječnika, prvi u nas dijagnosticirao akromegaliju i prepoznao pelagru
Deutsch (Duić)* Miroslav, dr.	internist	violončelo	
Dovžak Kokić* Đurđa, dr.	otorinolaringolog	violina	
Dugan Čedomil, prim. dr.	urolog (KBCSM)	glasovir, orgulje	dirigent liječničkog orkestra, zbora akademski muzičar
Foretić* Vinko, prim. dr.	otorinolaringolog (KB Dubrava)	violina	
Gjurović* Josip, prim. dr.	internist kardiolog (KBCSM)	violina	komorni sastavi i liječnički orkestar i kvartet
Glesinger* Lavoslav dr.	neuropsihijatar	viola	
Herzog* Ivan, dr.	neuropsihijatar	violina, viola	osnivač neuropsihijatrije bolnice Sv. Duh
Hitrec*, dr. (?)	internist	violina	

Hrboka* Vedran, dr.	ginekolog (Split)	violina	
Jelašić* Franjo, dr.	neurolog (Rijeka)	violina	nastup na godišnjici HLZ-a 1954.
Jurčić* Filip, dr.	kirurg	violina	komorni ansambl liječnika
Kalogjera* Stjepan, dr.		viola	skladatelj, dirigent
Kleinkind* Rikard, dr.	stomatolog?	violončelo	trio i kvartet liječnika amatera
Končar* Domagoj	cand. med.	violončelo	
Krpan* Ante, prim. dr.	internist nefrolog (Sv. Duh)	violina	
Krpan* Tomislav, dr. sc.	radiolog (KBCSM)	violina	
Kučić* Dinko, dr.		violina	
Kuhar* Aleksandar, dr.	gradski fizik	violina	dugogodišnji član ravnateljstva HGZ-a, osnivač ansambla HGZ-a, član brojnih komornih sastava
Lang (r.Kovač)* Nada, doc. dr. sc.	internist hematolog (Sv. Duh)	violina	Ženski gudači kvartet* komorni sastavi u domu Boić, Maček, Maltarić, Devidé
Lutz* Josip, dr.	anesteziolog? (Njemačka)	violina	komorni ansambl liječnika trio i kvartet
Marchesi* Karlo, dr.		violina	
Maričević* Bartol, dr.		violina	komorni sastavi - obljetnice HLZ-a
Martecchini* Miloš, dr. (?)		violina	komorni ansambl liječnika
Neven* Zeno, dr.	opća medicina	violina	dom Herzoga, Glavaševića, Boića, nastup na godišnjici HLZ-a 1954.
Pack, dr. (?)		violina	komorni sastavi u salonu Kuhara, Glavaševića, Boića, Durmana
Padjen* Ante, prof. dr.	neurofarmakolog (Kanada)	viola	osnivač đlačkog i sveučilišnog komornog sastava
Panac Vilko, prim. dr.	oftalmolog	glasovir, pjevač-tenor	komorni trio u domu Panac, zborovođa liječnika pjevača
Petrač* Dubravko, dr.	internist kardiolog	violina	
Petrović* Jeremije, dr.	oftalmolog		komorni ansambl liječnika

Rabar Radovan (?) prim. dr.	oftalmolog	violina	trio i kvartet liječnika amatera
Roje* Edi, dr.	medicina rada (Split)	viola, violina	komorni orkestri povodom obljetnica HLZ-a
Rukavina* Zlatko, prim. dr.	internist kardiolog (KB Dubrava)	violina	
Salaj* Boris, prof. dr. sc.	otorinolaringolog audiolog	viola	
Steinhardt Isidor, prim. dr.	gradski fizik, infektolog	glasovir	predsjednik Gradskog raskušnog zavoda, trio i kvartet liječnika
Suvajdžić* Slobodan, prim. dr. sc.	pulmolog	violina	ravnatelj dječje bolnice Srebrnjak akademski muzičar, solist
Šarac* Stjepan, prim. dr.	ginekolog (Pakrac)	violina	
Šarčević* Božena, prof. dr. sc.	patolog (Klinika za tumore)	violina	koncertni majstor*, Ženski gudački kvartet*, komorni sastavi u domu Maček, Maltarić, Devidé
Švarc* Milivoj, dr.		violina	liječnički kvartet
Temer* Boris, prim. dr.	radiolog	violina	
Vidović* Ivica, dr.		violina?	
Vranić* Miroslav, dr. (?)		violina	komorni ansambl liječnika
Winkler* Ivan, dr.		violina	komorni ansambl liječnika
Zwiebak* dr. (?)		violina	komorni ansambl liječnika
Žepić* Milan, prim. dr.	pulmolog ftizeolog (Šibenik)	violina, viola	obnovitelj orkestra, član ravnateljstva HGZ-a, koncertni majstor, član brojnih komornih sastava

svi djeluju u Zagrebu gdje su navedena dostupna imena bolnica, a tko je djelovao i u drugom gradu ili državi stoji zasebno

(?) nesigurni podaci

5. ZAKLJUČAK

Kroz 19. i 20. stoljeće glazba u manjoj mjeri, a medicina značajno dobiva na znanstvenoj komponenti. To je ujedno i podloga njihova dodatna razdvajanja. Glazba je ostala gotovo čista umjetnost, često protkana larpurlartizmom, dok medicina izlazi daleko iz tog okvira. Njena svrha je sve konkretnija, a time i zahtjevi precizniji. Danas se nastoji istaknuti da je ona umijeće, kako bi se stavio veći naglasak na individualni pristup te donekle eufemizirao pervazivan utjecaj znanosti koji sa sobom, čini se, povlači dehumanizaciju i gubitak holističkog promatranja.

No, unatoč svemu, neizostavna je vrijednost njihovog povremenog nadopunjavanja. Muzikoterapija kao metoda liječenja predstavlja sve važniju kariku u paleti psiholoških metoda. Još je Pitagora (a u nas Baglivi) preporučivao pjevanje; glazbu kao lijek za duševnu napetost, a Bach pisao posebne arije grofu koji je patio od nesanice. S druge pak strane, medicina danas rutinski zbrinjava nekad velike zdravstvene teškoće čovjeka pa tako i skladatelja - glazbenika. Spomenimo samo u to vrijeme neizlječivu progresivnu gluhoću velikog Ludwiga van Beethovena te kompliciranu upalu uha i smrt jedva punoljetnog genijalca Franje Krežme.

Glazba oplemenjuje i onoga kome je namijenjena i onoga koji ju stvara. To se itekako može naslutiti iz bogatih biografija navedenih liječnika, ali i posvjedočiti iz prve ruke od kolega iz Orkestra, posebice onih starijih, koji desetljećima strastveno i neumorno svojim gudalom prkose zubu vremena.

6. ZAHVALE

Hvala mojoj mentorici prof. dr. sc. Ani Borovečki što je uz toplu preporuku prof. dr. sc. Mirjane Kujundžić Tiljak pristala sudjelovati i biti mi potpora u istraživanju ove relativno krnje, opskurne, arhaične, ali vrlo izazovne građe.

Jos veće hvala mojoj kolegici iz orkestra, umirovljenoj liječnici doc. dr. sc. Nadi Lang koja me i ponukala na pisanje baš ovakvog rada i koja mi je nesebično ustupala vlastita saznanja, izvore i prijepise.

Svakako bih spomenuo i muzikologinju i knjižničarku, dr. sc. Nadu Bezić u HGZ-u radi brojnih korisnih savjeta i poklonjenog primjerka vlastite knjige te liječnicu Snježanu Šain u HLZ-u radi dobivenih kontakata i elana u pretraživanju literature.

7. LITERATURA

1. Bajamonti J.: Il medico e la música; 1797.
2. Zagrebački liječnici pjevači, 33 godine. Zagreb: HLZ; 2004; str. 29.
3. Goglia A.: Komorna muzika u Zagrebu. Zagreb: Tisak nadbiskupske tiskare (preštampano iz „Sv. Cecilije”); 1930; str. 3.
4. Goglia A.: Komorna muzika u Zagrebu. Zagreb: Tisak nadbiskupske tiskare (preštampano iz „Sv. Cecilije”); 1930; str. 6-7, 10-14, 17, 49-56.
5. Boić V.: Prilog komornoj glazbi u zagrebačkim domovima. XLVII.2,3. Zagreb: Sv.Cecilija; 1977; str. 50-51, 73-74.
6. Bezić N.: Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954-2009). Zagreb: HGZ; 2009; str. 13-18.
7. Bezić N.: Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954-2009). Zagreb: HGZ; 2009; str. 19-31.
8. Bezić N.: Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954-2009). Zagreb: HGZ; 2009; str. 39-42.
9. Bezić N.: Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954-2009). Zagreb: HGZ; 2009; str. 50-92.
10. Bezić N.: Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954-2009). Zagreb: HGZ; 2009; str. 32-36, 98-106.
11. Imenik članova Zbora liječnika Hrvatske, Slavonije i Međumurja u Zagrebu za godinu 1937. [Internet]. Prilog Liječničkog vjesnika br. 1. Zagreb: HLZ; 1937. [Pristupljeno 20.05.2017.]. Dostupno na:
https://library.foi.hr/m8/S01101/1937/1937_00013.pdf
12. Boić V.: Liječnici i glazba u Hrvatskoj. 96:2. Zagreb: Liječnički vjesnik; 1974; str. 84, 86-90.

13. Lang N.: Liječnici glazbenici – ljubitelji klasične glazbe u Zagrebu: Mef.hr – list Medicinskog fakulteta. Zagreb: Medicinski fakultet; 2016;35(2):18-20.
14. Hrvatski bibliografski leksikon [Internet]; [Pristupljeno 20.05.2017.]. Dostupno na: www.hbl.lzmk.hr

8. ŽIVOTOPIS

Domagoj Končar rođen je 10. 08. 1993. U Zagrebu. Tijekom osnovne upisuje i glazbenu školu te se počinje baviti debatom s kojom odlazi na nekoliko ljetnih škola i državnih natjecanja. Po završetku XV. Gimnazije, 2011. upisuje Medicinski fakultet te na 2. godini završava srednju glazbenu školu čime stječe zvanje glazbenik violončelist. Osim svog primarnog instrumenta, vješto prebire i po klaviru te gitari na kojima i sklada zasada neobjavljen izričaj. 2014. se pridružuje Društvenom orkestru HGZ-a u kojem svira i danas. Uz orkestar redovito pleše salsu, bavi se plivanjem, igra tenis, nogomet, skija, a aktivan je i u udruzi studenata medicine pa tako putuje na razmjene u Italiju, Japan, a uskoro i u Grčku. Na fakultetu je bio demonstrator na Katedrama za fiziku, histologiju i pedijatriju, a zbog uspjeha u akademskoj godini 2014. / 2015. dobiva Dekanovu nagradu. Posjeduje ERC-ov certifikat iz tečaja BLS-a i ILS-a te je trenutno kandidat za instruktora iz BLS-a. Aktivno se služi engleskim, a pasivno talijanskim jezikom.